

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, İ.İ.B.F. ÖĞRENCİLERİNİN GELECEĞE BAKIŞLARININ İSTATİSTİKSEL DEĞERLENDİRİLMESİ

M.Vedat PAZARLIOĞLU (*)

Mustafa GÜNEŞ (**)

ÖZET

Bu çalışma, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okuyan öğrencilerin, mezuniyet sonrası yaşamlarına bakışlarını değerlendirmeye yönelik bir araştırmadır. Bu amaca uygun olarak hazırlanan anket, 517 öğrenciye uygulanarak, istatistiksel analizleri yapılmıştır. Öğrencilerin ne olacağım endişesini taşıdıkları ve özellikle eğitimleri boyunca aldıkları dersleri iş hayatında nasıl uygulayacaklarını bilemedikleri sonucuna varılmıştır.

GİRİŞ

Günümüzde yüksek öğrenim eğitimi, bireyin belli bir dalda ihtisaslaşmasını sağlamak amacını taşımaktadır. Bu eğitim sürecinden geçen kişi ihtisaslastığı konunun ünvanına sahip olmaktadır. Özellikle birey çalışma hayatını planlarken, alacağı veya aldığı ünvan kendisine yol göstermektedir. Böylece yüksek öğretimde Tıp, Mühendislik Hukuk, Eğitim Fakültesi v.b. dallardaki eğitim kuruluşlarını bitiren bireyler doğrudan ünvanlarını alabilmekte ve ünvanlarının sınırladığı alanlarda mesleklerini icra edebilmektedirler. Örnek olarak; Hukuk Fakültesini bitiren bir birey hakimlik, savcılık, noterlik v.b. olarak kamuda veya avukatlık ve hukuk müşavirliği gibi serbest iş olarak doğrudan doğruya aldığı eğitimle ilgili çalışma alanı bulabilmektedir.

Ancak "İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi" nde okuyan öğrencilerin eğitim ve çalışma hayatlarında karşılaştıkları en büyük problem kimlikleri yani ünvanlarıdır. Bu dalda eğitim alan öğrenciler hem kendilerini yetiştirmeye aşamasında hem de çalışma hayatlarını planlarken hedeflerini saptamakta zorluk çekmektedirler. Özellikle bu konuda yönlendirme yapılmamakta ve herşey öğrencinin kendi çabasına bırakılmaktadır.

Çalışmamızın amacı yukarıda belirtilen şartlarda İ.İ.B.F.'de okuyan öğrencilerin geleceğe bakışlarını istatistik açıdan analiz ederek ortaya çıkarmaktadır.

(*) Araş.Gör.Dr., D.E.Ü., İ.I.B.F., Ekonometri Bölümü

(**) Doç.Dr., D.E.Ü., İ.I.B.F., Ekonometri Bölümü

Böylece karşılaşılan kimlik problemini aşmak için yönlendirme çalışmalarının başlangıcına ışık tutacağı kanaatini taşımaktayız.

2. YÖNTEM

Türkiye'de 49 üniversitede 24 İ.İ.B.F. bulunmaktadır. Bu fakültelerde okuyan öğrenci sayısı 50.000 civarındadır. (YÖK, 1993). Belirtilen bu fakülteden çalışmamız için Dokuz Eylül Üniversitesi, İ.İ.B.F. öğrencilerini örnek kütle olarak seçtik. Bu seçimdeki temel hedef, aranılan öğrencilere daha kolay ulaşmak ve yapılacak olan anketin sonuçlarının daha güvenli olacağı düşüncesini taşımaktaydı.

Örnek kütle olarak seçilen D.E.Ü. İ.İ.B.F. öğrencilerini bir anlamda ana kütle olarak tanımlarsak; Tablo 1 bu ana kütlenin bölümlere ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir. Belirtilen ana kütleden bölümlerde okuyan öğrencilere göre tabakalandırlarak her bölümdeki beklenen örnek hacmi belirlenmiştir (YOĞURTÇUGİL-1976; İDİL-1980; SERPER-1988). Uygulanması beklenen ve uygulanmış örnek dağılımları sırasıyla Tablo 2 ve Tablo 3'te gösterilmiştir. Çalışmamız için örnekleme oranını % 5 olarak tespit ettik. Bu nedenle $4649 \times \% 15 = 708$ kişiye anket uygulanması beklenmekteydi ki Tablo 2 bunu Bölüm-sınıf-cinsiyet bazında göstermektedir. Uygulama sonunda ise 517 kişiye anket uygulanmıştır. Bu durumda da örnekleme oranı 4 puan gerileyerek % 11'de kalmıştır.

	<u>I. Sınıf</u>		<u>II. Sınıf</u>		<u>III. Sınıf</u>		<u>IV. Sınıf</u>		
<u>Bölüm</u>	<u>K</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>E</u>	<u>Toplam</u>
Iktisat	75	147	119	163	102	157	154	284	1201
İşletme	98	124	96	137	85	144	148	278	1110
Maliye	50	109	53	106	54	103	76	176	727
ÇEKO	62	41	55	55	28	67	36	129	473
Kamu	32	49	18	62	25	56	34	46	322
Eko.	43	32	29	33	34	33	61	16	281
In.İş.	44	39	42	44	47	39	30	51	336
DİYO	-	44	-	57	-	50	-	48	199
Toplam	404	585	412	657	375	649	539	1028	4649

Tablo 1: Ana kütlenin bölüm-cinsiyet-sınıf bazında dağılımı

Öğrencilerin Geleceğe Bakışları

<u>Bölüm</u>	<u>I. Sınıf</u>		<u>II. Sınıf</u>		<u>III. Sınıf</u>		<u>IV. Sınıf</u>		<u>Toplam</u>
	K	E	K	E	K	E	K	E	
Iktisat	12	23	18	24	15	24	23	42	181
İşletme	15	19	15	21	13	21	23	42	169
Maliye	8	16	8	10	8	10	12	26	98
ÇEKO	9	6	8	8	5	10	6	19	71
Kamu	5	7	3	9	4	9	6	8	51
Eko.	7	5	5	5	5	5	9	10	51
İn.İşl.	7	6	7	7	8	7	5	8	55
DİYO	-	7	-	9	-	8	-	-	32
Toplam	63	89	64	93	58	94	84	163	708

Tablo 2: Bölüm-sınıf-bazında uygulanması planlanan örnek kütle sayısı

<u>Bölüm</u>	<u>I. Sınıf</u>	<u>II. Sınıf</u>	<u>III. Sınıf</u>	<u>IV. Sınıf</u>	<u>Toplam</u>	<u>Cinsiyet</u>	
						E	K
Iktisat	23	13	35	0	71	38	33
İşletme	26	38	35	10	109	64	45
Maliye	24	0	18	23	65	45	20
ÇEKO	17	13	25	14	69	42	20
Kamu	8	15	15	13	51	31	20
Eko.	12	29	11	19	71	36	35
İn.İşl.	13	12	12	12	49	25	24
DİYO	7	9	7	9	32	32	0
Toplam	130	129	158	100	517	313	204

Tablo 3:Bölüm-sınıf ve bölüm-cinsiyet bazında uygulanmış örnek kütle sayısı

Ömek kütledeki öğrencilerin gelecek düşünce ve bekentilerinin tesbit edilmesi için ekte verilen 50 soruluk bir anket hazırlandı. Anket 3 kısımdan meydana gelmektedir. 1-15. sorular ankete katılan kişiyi tanıtmaya yönelik, 17-33. sorular eğitim hayatının araştırılmasına yönelik, 35-48. sorular ise geleceğe bakışlarını araştırmaya yönelik sorulardır. 16. ve 34. sorular ise anketin kısımlarını ayırmak için sorulmuş sorulardır.

3. ANKET UYGULANMASININ SONUÇLARI

Bir önceki kısımda belirtildiği gibi 708 kişinin katılması beklenen ankete 517 kişi katılmıştır. Ayrıca katılanların dağılımı Tablo 3'te gösterilmiştir. Bu kısımda ankete katılanların bazı sorulara verdikleri cevapların frekans dağılımları ile karşılaşılmalı sorulara χ^2 testi uygulanması sonuçları verilecektir.

3.1. Frekans Dağılımları

Ankete katılanları tanıtmaya yönelik sorularda, temel alanların frekans dağılmını gösteren tablolar aşağıda verilmiştir. Anakütle, %37.21 kız, %62.79'u erkek öğrencilerden meydana gelmektedir. Ankete katılanların ise %40'ı kız %60'ı erkek öğrencidir. Böylece anaküullenin cinsiyet açısından dağılımı ömek kütledede sağlanmıştır.

<u>Bölge</u>	<u>1990 yılı bölge nufus oranları</u>	<u>Ailelerin yaşadığı bölge oranları</u>
Marmara-Ege	32.84	63.13
Akdeniz	13.88	13.13
İç Anadolu	22.71	10.04
Karadeniz	10.56	6.95
Doğu-G.Doğu	20.01	5.21
Toplam	100.00	98.46

Tablo 4:Bölge Nufus Oranları ile Ailelerin Yaşadıkları Bölge Oranları

Tablo 4; ankete katılanların ailelerinin yaşadıkları bölgelerin oranları 1990 yılı nüfus sayımında bölgelerin toplam nüfus oranlarının bir karşılaştırmasını göstermektedir. Anket katılanların %1.54'ünün aileleri yurt dışında yaşadığı için, Tablo 4'ün sağ kolon toplamı 98.46 dır.

Ankete katılanların 6-11 arası sorulara verdikleri cevapların frekansları izleyen tablolarda gösterilmiştir.

Öğrencilerin Geleceğe Bakışları

<u>Ailenizin Aylık Geliri</u>	<u>Sayısı</u>
1 milyon'da az	13
1-2 milyon arası	49
2-4 milyon arası	133
4-7 milyon arası	157
7-10 milyon arası	82
10 milyon ve üstü	73

Tablo 5:Ailelerin Aylık Gelir Durumu

<u>Çalışan Kişi</u>	<u>Sayısı</u>
Anne-Baba	102
Anne	23
Baba	367

Tablo 6:Çalışan Aile Büyükleri

<u>Kardeş sayısı</u>	<u>kaç kardeşiniz?</u>	<u>Maddi açıdan bağımlı</u>
1-2	249	341
3-4	196	143
5-6	50	16
7 ve üstü	22	5

Tablo 7:Kardeş sayıları ve maddi açıdan bağımlı kardeş sayısı

<u>Eğitim Düzeyi</u>	<u>Baba</u>	<u>Anne</u>
İlkokul	170	254
Ortaokul	64	76
Lise veya dengi	119	102
Yüksekokul	162	75

Tablo 8: Anne ve Baba'nın Eğitim Düzeyi

Ankete katılanların % 26.85 bilgisayar kursuna katılırken, %73.15 herhangi bir kursa gitmemiştir. Ancak 317 kişi en az bir programlama dili bildiğini belirtmiştir. Bu kişilerin %75.39'u BASIC, %12.93'ü DBASE ve %25.2'si COBOL, %9.15'i diğer programlama dillerini bildiklerini ifade etmişlerdir. Buradan da fakültedeki bilgisayar dersinde BASIC programlama dilinin okutulması bu seçeneğini işaretlemelerinde etkili olmuştur.

Ankete katılanların %36.19 iyi derecede (Dinlenme-okuma-yazma-konuşma) yabancı dil bildiklerini belirtirken %63.8'inde dil problemi olduğu görülmüştür. Durum böyle iken %25.24 kişilik bir grub yabancı dil öğrenebilmek için kurs veya mektupla eğitim veren kurumlardan birini tecih etmektedirler. Sonuçlardan öğrencilerin yabancı dil öğrenme hedefinin çok düşük olduğunu söyleyebiliriz.

Bugün her işletmede görülen aletlerden öğrencilerin dactiloju %13.76'sı on parmak olarak yazabilmekte iken %28.74'ü de faks aletini kullanmasını bilmektedirler.

Ankete katılanların %21.09'u aldığı eğitimin iyi bir iş sahibi olmakta faydasına inanmazken %56.64'ü ise kısmen faydası olduğuna inanmaktadır. Ancak İ.İ.B.fakülte diplomasının nerdeyse hepsi (% 94.02) tarafından kariyer ve iş sahibi olmaktaki etkisine güven duymaktadır. Diğer taraftan okunan derslerin iş hayatında geçerli olduğunu kabul edenlerin oranı %14.53 tür.

Not ortalaması % 62.95 olan örnek kütlenin %26.67'sinin not ortalaması 70 puanın üzerindeyken %73.33'ünün 70 puanın altındadır. Diğer taraftan ise %66.34 iş hayatında iyi bir maaş beklemektedirler. Günümüzde verimliliğin ve kalitenin önemi açısından iki oran (% 26.67- % 66.34) arasındaki fark oldukça yüksektir.

3.2. İstatistiksel Analizler

Anket sorularının bir kısmı arasında çapraz tablolar düzenlenerek χ^2 değerleri hesaplanmıştır (ÜÇDOĞRUK-PAZARLIOĞLU,1990). Bu hesaplama işlemlerinde aşağıdaki hipotezler kurulmuştur.(ÜÇDOĞRUK-PAZARLIOĞLU ,1992).

H_0 : İki soru arasında bağlantı yoktur.

H_a : İki soru arasında bağlantı vardır.

Yukarıdaki hipotezler $\%5$ onem düzeyi için test edilmişlerdir. Sonuçlar açıklanırken yalnız p ihtimal değeri verilmiş olup bu değerler ile karşılaştırılarak H_0 hipotezi test edilmiştir.

Çapraz tablo düzenlenen sorular aşağıda verilmiştir. Ayrıca anlamlı çıkanlar izleyen paragraflarda belirtilerek yorumlanacaktır:

**Soru 1 x Soru 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 32, 33,
35, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49**

**Soru 2 x Soru 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 32, 33,
35, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49**

Soru 21 x Soru 22, 23, 24, 42, 45, 46, 47, 48, 49

Soru 25 x Soru 28

Soru 36 x Soru 45, 46, 47, 48

Soru 37 x Soru 36, 40, 42, 43, 45, 47, 48

Soru 38 x Soru 36, 37, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48

Soru 42 x Soru 23, 24, 25, 29, 35, 36, 46, 47, 48, 49

Ankete katılan bireyin yaşı ile harç kredisi alma ($p= 8.0558E-03$), Yabancı dil öğrenmek için kursa gitme ($p= 1.0512E-3$), fax cihazı kullanma ($p= 1.576E-03$) ve mezun olduktan sonra her işi yapma ($p= 1.062E-03$) soruları arasında ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Öğrencinin okuduğu bölümü tercih etmesi ve yüksek öğrenimi süresince aldığı dersler ($p= 8.285E-0.6$), bölümün geleceği belirlemedeki etkisi düşüncesi ($p= 1.438E-11$), bölümün iyi bir işe sahip olmadaki etkisi ($p= 1.416E-0.7$), not ortalaması ($p= 5.279E-0.3$) ve çocuğunuzun okuduğunuz bölümü bitirmesini ister miydiniz? ($p= 2.054E-0.9$) soruları arasında kuvvetli bir bağlantı olduğu görülmüştür.

Bilgisayar kursuna gitmek ile bilgisayar kullanma ve programmanın iş müracaatında tercih edilmesi soruları arasında ilişki olduğu ($p= 0.699E-0.8$)

görülmüştür. Artık iş hayatında bilgisayar kullanımı kalifiye eleman olmanın şartlarından biri olarak algılanmaktadır. Öğrencilerde bu özelliğini görmüşler ancak yeterli çaba ve yönlendirme olmadığından üzerinde durulmamaktadır.

Eğitimin iyi bir iş edinmedeki rolü ile alınan derslerin iş hayatındaki geçerliliği ($p= 3.100E-13$), not ortalaması ($p= 8.360E- 0.8$), evlenilecek kişinin maddi durumu ($p= 1.293E- 0.6$), çocuğunuzun aynı eğitimi alması ($p= 2.174E- 0.8$), gelecek düşüncesi ($p=1.000E-13$) ve her işi yaparım ($p= 8.281E-0.7$) soruları arasında bağlantı olduğu ortadadır.

İ.İ.B.F diplomasına sahip olma ile iş hayatında ulaşılabilecek nokta ($p= 1.143E-03$), iyi bir iş edinmede eğitimin rolü ($p=1.900E-13$), alınan derslerin iş hayatında geçerliliği ($p=4.100E-13$), evlenilecek kişinin maddi durumu ($p=8.956E-06$) ve çocuğunuzun aynı eğitimi alması ($p=2.014E-0.3$) soruları arasında bağlantının olduğu görülmüştür.

4. SCNUÇ

Ankete katılanların %13.95'i şef ya da memur olarak çalışmayı arzularken, %86.05'i üst düzey yönetici veya başarılı bir adamı (iş kadını) olmak istemektedirler. Ancak bu isteklerinin yanında %58.44 çocukların bölümlerini bitirmesini istememekte ve %66.02'si işsiz kaldıklarında kendilerine teklif edilen herhangi bir işi yapabileceklerini belirtmişlerdir.

Yukarıdaki paragrafta belirtilen duruma göre; İ.İ.B.F öğrencileri hem iyi bir iş sahibi olmak isterken hem de geleceğin belirsizliğini hissederek herhangi bir işi yapabileceklerini belirtmişlerdir. Burada öğrencilerin aldıkları eğitimi tam anlamıyla özümseyemediklerini göstermektedir.

Kalifiye bir eleman olmanın şartlarını ve aldıkları eğitimin iş hayatının bir parçası olduğunu gören öğrenciler, aranan bir kişi olmanın gereklerini yerine getirmemektedirler. Ayrıca eğitimlerindeki başarısızlıkta öğretim üyelerinin rolünün olmadığı daha önce aynı ana kütrede yapılan araştırmada görülmüştür (Üçdoğru-Pazarlıoğlu). Bu durumda da öncelikle İ.İ.B.F öğrencilerin eğitimleri ile işhayatını bütünlendirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Eğitim ve işhayatının bütünlüğünün getirilmesi amacıyla İ.İ.B.F öğrencilerine staj zorunluluğunun getirilmesi bu noktada yönlendirme için bir başlangıç olacağı kanaatindeyiz. Çünkü İ.İ.B.F öğrencileri Yüksek öğrenimleri boyunca aldıkları eğitimi uygulama imkanını bulamamaktadır. Böylece bilgiler yalnızca bellekte kalmaktadır. Yönlendirme amacı ile ilk önce İ.İ.B.F öğrencilerinin iş hayatıyla tanışma imkanlarının araştırılmasının gerekliliğine inanmaktayız.

Zorunlu staj ve işhayatı; öğrencilerin bakış açıları üzerinde ve gelecek beklentilerine etkisi olacağını düşünmektedir. Çünkü İ.İ.B.F öğrencilerinin en büyük problemi, öğrenim hayatları boyunca aldıkları eğitim ile uygulama olanaklarını bulamamalarıdır. Her ne kadar İ.İ.B.F'de verilen eğitim Sosyal Bilimlerin dalı olarak gözüksede, öğrencilere tipki temel bilimler, tıp ve mühendislik eğitimlerindeki gibi laboratuvar şartları hazırlanabilir. Bunun içinde Kamu ve Özel teşebbüsün İktisadi faaliyetleri, İ.İ.B.F öğrencileri için yegane uygulama sahası (yani laboratuvar) vazifesini göreceğine inanmaktayız.

SUMMARY

The main aim of this study is to find out the point of view of our faculty students about their life after graduation. For this purpose, reloled questionary is applied to the 500 students and statistical analysis made to their answers.

According to the desults of this analysiz must of the students we considered have an anxiety stemming from the fact that they do not know what kind of jobs they will have and how they will make use of the knowledge gained during the university education.

KAYNAKÇA

YOĞUTÇUGİL, Kemal: Örnekleme, İ.Ü. İktisat Fakültesi Yayımları, Sermet matbaası,
İstanbul-1976

IDİL, Orhan, Örnekleme Teorisi ve İşletme Yönetiminde Uygulanması, İ.Ü. yayın no:
2708, İstanbul-1980

SERPER, Özer - AYTAÇ, Mustafa, Örnekleme, Filiz Kitabevi, İstanbul-1980

ÜÇDOĞRUŞ, Şenay - PAZARLIOĞLU, M.Vedat, MICROSTA, D.Ü.IIBF Teksir Yayımları,
No:308, İzmir-1990

ÜÇDOĞRUŞ, Şenay - PAZARLIOĞLU, M.Vedat, "Orta öğretimdeki Başarı ile Yüksek
Öğretimdeki Başarı Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi", D.Ü.IIBF Dergisi
cilt 7 sayı 2,İzmir-1992

ANKET SORULARI:

1. Cinsiyetiniz ? a) erkek b)kadın
2. Yaşınız ? a) 16-17 b) 18-19 c)20-21 d) 22 ve üstü
3. Bölümünüz ? a) işletme b) iktisat c) çalışma ekonomisi d) kamu yön.
e) ekonometri f) maliye g)ingilizce işletme h) deniz işletmeciliği
4. Hangi sınıfısanız ? a) I b) II c) III d) IV e) V
5. Şu anda ailennizin yaşadığı bölge aşağıdakilerden hangisidir ? a) Marmara-Ege
b) Akdeniz c) İç Anadolu d) Karadeniz e) Doğu-Güneydoğu e) Yurtdışı
6. Ailenizin aylık gelir durumu ? a) 1 milyondan az b) 1-2 milyon c) 2-4
milyon d) 4-7 milyon e) 7-10 milyon f) 10 milyondan fazla
7. Ailenizde çalışan aile büyükleri ? a) Anne-Baba b) Yalnız Anne c) Yalnız
Baba
8. Kaç kardeşiniz ? a) 1-2 b) 3-4 c) 5-6 d) 7 ve üstü
9. Sizde dahil aileye maddi açıdan bağımlı kardeş sayısı ? a) 1-2 b)3-4 c) 5-6
d) 7 ve üstü
10. Babanızın eğitim düzeyi ? a) İlkokul b) Ortaokul c) Lise veya dengi
d) Yüksekokul

11. Annenizin eğitim düzeyi ? a) İlkokul b) Ortaokul c) Lise veya dengi
d) Yüksekokul
12. Öğrenim giderlerinizi aileniz mi karşılıyor ? a) Evet b) Hayır c) Kısmen
13. Öğrenim kredisi alıyormusunuz ? a) Evet b) Hayır
14. Harç kredisi alıyormusunuz ? a) Evet b) Hayır
15. Herhangi bir özel ve/veya kamu kuruluşundan burs alıyormusunuz?
a) Evet b) Hayır
16. 1.Futbol liginde hangi takımı tutuyorsunuz?.....
17. Lise öğreniminizi hangi bölgede tamamladınız ? a) Marmara-Ege
b) Akdeniz c) İç Anadolu d) Karadeniz e) Doğu-Güneydoğu f) Yurtdışı
18. Lise mezuniyet dereceniz nedir ? a) 5-6.49 b) 6.50-7.50 c) 7.51 ve üstü
19. Mezun olduğunuz lise türü ? a) Normal b) Meslek c) İmam-Hatip
d) Kolej-Anadolu e) Ticaret f) diğer
20. Bölümünüz Ö.S.Y.S'da kaçinci tercihinizdi ? a) 1-5 b) 6-10 c) 11-18
21. Bölümünüüz isteyerek mi tercih ettiniz? a) Evet b) Hayır c) Kısmen
22. Eğitiminiz süresince bölümünüzde aldığıınız derslerin faydalı olduğuna inanıyormusunuz? a) Hayır b) Evet,%25-50 arasında c) %50-60 arasında d)
%70 ve üstünde
23. Bölümünüzün geleceğinizi belirlemeye etkili olacağına inanıyormusunuz?
a) Evet b) Hayır c) Kısmen d) Çoğunlukla
24. Bölümünüzün iyi bir işe sahip olmada etkisi nedir ? a) Yoktur b) %25-49
arasında c) %50-60 arasında d) %70 ve üstünde
25. Bilgisayar kursuna hiç gittinizmi ? a) Evet b) Hayır
26. Bildığınız bilgisayar programlama dilleri ? a) Basic b) dbase c) Cobol
d)diğer .....
27. Kullanabildiğiniz paket programlar nelerdir ? a) Lotus b) Microstat
c) Wordstar d) PW e) Diğer .....
28. Bilgisayarı iyi derecede kullanmanızın iş müracaatında tercih edilme
sebebiniz olacağına inanıyormusunuz. a) Hayır b) Kısmen c) Evet
29. İyi derecede (Dinleme-okuma-yazma-konuşma) yabancı dil biliyormusunuz ?
a) Evet b) Hayır

30. Yabancı dil öğrenmek için herhangi bir kursa gidiyormusunuz? a) Evet
b) Hayır
31. Yabancı dil öğrenmek için mektupla eğitim kurumlarından herhangi birisinden faydalaniyormusunuz ? a) Evet b) Hayır
32. Faks aleti kullanmasını biliyormusunuz ? a) Evet b) Hayır
33. On parmak dactilo yazabiliyormusunuz ? a) Evet b) Hayır
34. Ünlü bir futbolcu yada şarkıcı olmak istermiydiniz ? a) Evet b) Hayır c) Kısmen d) Fena olmazdı
35. Okulu bitirdikten sonra hangi sektörde çalışmayı isterdiniz ? a) Kamu b) Özel c) Kendi işim
36. İş hayatınızda ulaşabileceğinize inadığınız nokta nedir ?
a) Ülke yönetiminde karar verme
b) Özel / kamu sektöründe üst düzey yönetici
c) Özel / kamu sektöründe amir veya şef pozisyonunda
d) Özel / kamu sektöründe memur
e) Kendi işimi geliştirmek
37. Fakülteyi bir an için bitirdiğinizi ve iş hayatı için maddi ve manevi destek olacak kimse olmadığını varsayıp, eğitiminizin iyi bir iş edinmenizde rolü olacağına inanıyor musunuz? a) Evet b) Hayır C) Kısmen
38. Fakülte diplomasına sahip olmanız iyi bir kariyer ve iş elde etmeniz için sizce yeterlidir? a) Evet b) Hayır c) Kısmen
39. 38. soruya cevabiniz hayır ise aşağıdaki düşündüğünüz özellikleri önem sırasına göre numara vererek sıralayınız?
- ( ) Bir yabancı lisans bilmek
( ) Bilgisayar programlama dilleri bilmek
( ) Sürücü ehliyetine sahip olmak
( ) Steno bilmek
( ) Mesleki kurslara katılmış olmak
( ) Bilgisayar sistemlerini bilmek (Dos-Novell)
( ) Paket programlar kullanmasını bilmek

( ) İki veya daha fazla yabancı lisan bilmek

( ) Staj yapmış olmak

( ) Teleks, daktilo, faks cihazlarını kullanabilmek

40. Aldığınız derslerin iş hayatında geçerli olduğuna inanıyor musunuz? a) Evet

b) Hayır c) Kısmen

41. 40.Soruya cevabınız Hayır ise; aldığınız dersleri iş hayatına nasıl aktarabileceğinizi hiç düşündünüz mü? a) Evet b) Hayır c) Kısmen d) Bazen

42. Not ortalamanız kaç puandır? a) 49 ve daha düşük b) 50-59 c) 60-69 d) 70-75 e) 76-85 f) 86 ve daha yüksek

43. Evlenmeyi düşündüğünüz kişinin maddi durumu nasıl olmalı ? a) Zengin
b) iyi c) normal d) en az orta halli e) önemli değil

44. Evlilik yaşamınızda ?

a) Eşlerin her ikiside çalışmalı

b) Zorunlu ise kadın da çalışmalı

c) Kadın isterse çalışmalı

d) kadın kesinlikle çalışmamalı

45. Çocuğunuzun D.E.Ü.'nde okumasını, bölümünü bitirmesini istermiydiniz ?

46. Bir an için fakülteden mezun olduğunuzu varsayıñ, aylık maaşınızın ne kadar olmasını düşünürdünüz? a) Asgari ücret b) 1.5-2.5 milyon c) 2.5-5.0 milyon d) 5.0-7.5 milyon e) 7.5 milyon üstü

47. D.E.Ü., İ.İ.B.F' aldığınız eğitimin geleceğinizi düşünürken etkisi ? a) Ümit verici b) Ne ümit verici ne de karamsar c) Karamsar

48. Mezun olduktan sonra hiç bir iş bulmadığınızda bir fakülte mezunu olarak size herkesin yapabileceği bir iş teklif edilirse ? a) Hemen kabul ederim b) Düşünürüm c) Kesinlikle red ederim.

49. Ders kitaplarınız haricinde aldığınız derslerle ilgili olarak yardımcı kitaplar okuyormusunuz ? a) Evet b) Hayır

50. Tıp Fakültesinden mezun olanlar Doktor, Mühendislik fakültesinden mezun olanlar Mühendis, Eğitim fakültesinden mezun olanlar Öğretmen ünvanını hemen alıyorlar, siz fakülteden mezun olduğunuzda hangi ünvana sahip olacaksınız ?

.....

